

Tisdagen den 15 november

Kl. 15.00

§ 1 Justerades protokollen för den 7 innevarande månad.

*Om åtgärder för att
förebygga vissa slag
av barnolycksfall i
hemmet***§ 2 Om åtgärder för att förebygga vissa slag av barnolycksfall i hemmet**

Bostadsministern ELVY OLSSON erhöll ordet för att besvara *Stina Anderssons* (c) den 18 oktober anmälda fråga, 1977/78:75, och anförde:

Herr talman! Stina Andersson har frågat mig om jag är beredd att vidta åtgärder i syfte att förebygga att olyckssituationer där barn råkar ut för brännskador uppstår i framtiden.

Den fråga som Stina Andersson tar upp avser skador till följd av hög ytemperatur på direktverkande elradiatorer och har tidigare varit aktuell i samband med att man år 1972 införde bestämmelser i Svensk byggnorm, som syftar till att förebygga barnolycksfall.

Bestämmelserna i byggnormen innebär att radiatorer, utförda av lackerad stålplåt, godtas i förskolor om ytemperaturen uppgår till högst 60 grader. För bostäder och andra lokalar finns det ingen övre gräns för tillåten ytemperatur i Svensk byggnorm. Det innebär att endast de krav som gäller för s. k. S-märkning är bestämmande för elradiatorer. Detta har medfört att radiatorer vilkas ytemperatur kan uppgå till 145–150 grader kan godtas. Jag kan som jämförelse nämna att den brännskada som Stina Andersson åberopar i sin fråga uppkom vid en ytemperatur på ca 105 grader.

Planverket har i skrivelse den 24 oktober 1977 till regeringen hemställt om bemyndigande att utfärda bestämmelser i Svensk byggnorm, som innebär att 90 grader blir den högsta ytemperatur som godtas på elradiatorer, utförda av lackerad stålplåt. Någon ändring av kravet för förskolor är inte avsedd.

Planverkets förslag remitteras i dagarna till berörda myndigheter. Jag är angelägen om att frågan behandlas skyndsamt och har därför satt så kort remisstid som till den 30 januari 1978. Därefter avser jag att förelägga regeringen förslag i frågan.

STINA ANDERSSON (c):

Herr talman! Jag ber att få tacka bostadsministern Elvy Olsson för svaret på min fråga.

Egentligen är det kanske inte så mycket mer att tillägga. Vi vet alla att olyckor kan inträffa av olika anledningar. I detta fall tycker jag inte att man kan skylla på den mänskliga faktorn. Dessa s. k. direktverkande

Tisdagen den
15 november 1977

*Om åtgärder för att
förebygga vissa slag
av barnolycksfall i
hemmet*

elektriska element, som det här är fråga om, lär hålla en temperatur på upp till 150 grader, vilket inte kan anses normalt, i all synnerhet om det finns små barn i omgivningen. Man kan inte räkna med att barn skall ta hänsyn på samma sätt som vuxna. För en förälder är det omöjligt att varenda sekund hålla ögonen på sina telningar, och barn måste ju få röra på sig.

Den olycka som i detta fall drabbade lille Mikael borde inte ha hänt. Trots att så lång tid har förflutit sedan olyckan inträffade, kommer han fortfarande ihåg den här brännskadan. Den har satt sina spår hos honom. En olycka kan hända så lätt. I det här fallet hade Mikael badat, och pappan skulle just torka honom, då en kastrull kokade över i köket. Pappan rusade ut, och Mikael tappade balansen och föll mot elementet, som saknade skydd. Elradiatorn var så het att ryggen brändes fast, och när pappan slet bort pojken efter ett par sekunder hade huden fastnat i elementet. Mikael fick 20-procentiga brännskador på ryggen och måste ligga nio dagar på sjukhus.

Herr talman! Med anledning av bostadsministerns svar utgår jag från att jag kan vara hoppfull för framtiden. Bostadsministern nämnde dock att planverket i skrivelse till regeringen hemställt om bemyndigande att utfärda bestämmelser i Svensk byggnorm som innebär, att 90 grader är den högsta temperatur som godtas för elradiatorer utförda av lackerad stålplåt. För min del tycker jag nog att 90 grader är i högsta laget. Jag skulle vilja ställa en följdfråga till bostadsministern: Har bostadsministern möjligen för avsikt att helt förbjuda sådana elradiatorer?

Bostadsministern ELVY OLSSON:

Herr talman! Jag är naturligtvis lika upprörd som Stina Andersson är över att fall som dessa kan inträffa, och det är därför som jag också så snabbt som möjligt vill ändra den högsta tillåtna yttemperaturen. Stina Andersson utvidgar emellertid frågan högst väsentligt när hon tar upp spörsmålet om det över huvud taget skall vara tillåtet att använda elradiatorer. Jag har vid andra tillfällen sagt att de av andra skäl kan vara lämpligt att begränsa användningen av elradiatorer i framtiden. Jag vill i dag inte göra något ytterligare uttalande om detta.

STINA ANDERSSON (c):

Herr talman! Jag får tacka bostadsministern för det kompletterande svaret. Jag hoppas faktiskt på en positiv lösning av denna fråga.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 3 Om finansieringen av vissa byggnadsarbeten under byggnadstiden

Nr 27

Tisdagen den
15 november 1977

Bostadsministern ELVY OLSSON erhöll ordet för att besvara *Pär Granstedts* (c) den 27 oktober anmälda fråga, 1977/78:114, och anförde:

Herr talman! Pär Granstedt har frågat mig, vilka åtgärder jag är beredd att vidta, så att byggnadsåtgärder för vilka statsbidrag beviljas också kan finansieras under utförandetiden.

Pär Granstedts fråga avser närmast möjligheterna att under utförandetiden finansiera sådana arbeten i allmänna samlingslokaler till vilka upprustningsbidrag utgår. Frågan aktualiserades vid 1976/77 års riksmöte. Riksdagen uttalade därvid (CU 1976/77:31 s. 7, rskr. 1976/77:230) att frågan bör tas upp i kommande budgetsammanhang.

Olika utvägar att lösa det här aktualiserade problemet bereds för närvarande inom regeringskansliet. Jag är därför inte beredd att nu göra några uttalanden om vilka åtgärder som kan bli aktuella.

Om finansieringen av vissa byggnadsarbeten under byggnadstiden

PÄR GRANSTEDT (c):

Herr talman! Jag vill tacka bostadsministern för svaret på min fråga. Det som jag tog upp i denna fråga är onekligen ett exempel på hur staten kan lägga krokben för sig själv. Med den ena handen ger man bidrag för att angelägna upprustningsåtgärder skall kunna komma till stånd i en samlingslokal. Med den andra inför man kreditrestriktioner som är utformade på ett sådant sätt att dessa åtgärder ändå inte kan komma till stånd, eftersom de inte kan finansieras under byggnadstiden. Det är naturligtvis en helt orimlig ordning.

I bostadsministerns svar sägs att man håller på att pröva olika vägar för att se om man kan råda bot på detta problem. Jag tolkar beskedet så, att bostadsministern delar min uppfattning att det är orimligt att man inte skall kunna genomföra upprustningsåtgärder, för vilka man har fått bidrag, och att bostadsministern också är inställd på att se till att dessa hinder undanröjs.

Bostadsministern ELVY OLSSON:

Herr talman! Jag håller med Pär Granstedt om att det är otillfredsställande och att det inte kan få vara på det här sättet.

Jag är helt inställd på att denna fråga måste lösas, men jag kan inte i dag säga vilken väg vi skall välja.

Överläggningen var härmed slutad.

§ 4 Föredrogs och hänvisades

Proposition

1977/78:68 till skatteutskottet

Nr 27

Tisdagen den
15 november 1977

*Anmälan av
interpellation*

§ 5 Föredrogs och hänvisades

Motioner

1977/78:36 till finansutskottet

1977/78:37 till skatteutskottet

1977/78:38 till finansutskottet

1977/78:39 punkterna 1, 6, 17 och 18 till finansutskottet,

punkterna 2-5 samt 8-10 till näringsutskottet,

punkterna 7 och 16 till skatteutskottet,

punkterna 11-15 till civilutskottet

1977/78:40 till finansutskottet

1977/78:41 punkten 4 till socialutskottet,

punkten 7 till socialförsäkringsutskottet,

i övrigt till skatteutskottet

1977/78:42 och 43 till skatteutskottet

§ 6 Talmannen meddelade att på föredragningslistan för morgondagens sammanträde skulle socialutskottets betänkande nr 1 uppföras främst bland två gånger bordlagda ärenden.

§ 7 Anmäldes och bordlades

Motioner

1977/78:44 av *Ely Nilsson m. fl.*

1977/78:45 av *Sven-Gösta Signell m. fl.*

med anledning av propositionen 1977/78:30 om skyddat arbete och yrkesinriktad rehabilitering m. m.

1977/78:46 av *Filip Johansson* och *Torsten Stridsman* med anledning av propositionen 1977/78:31 om riktlinjer i den fysiska riksplaneringen för vissa s. k. obrutna fjällområden

1977/78:47 av *Olof Palme m. fl.*

1977/78:48 av *Lars Werner m. fl.*

med anledning av propositionen 1977/78:42 om åtgärder för försörjningsberedskapen på tekoområdet

§ 8 Anmälan av interpellation

Anmäldes och bordlades följande interpellation som ingivits till kammarkansliet

den 15 november

1977/78:71 av *Ingvar Carlsson* (s) till ekonomiministern om kostnaderna för utebliven kärnkraftsutbyggnad:

Sveriges ekonomiska läge är som bekant ansträngt. Underskotten i statsbudgeten och bytesbalansen når oanad storlek. Mot denna bakgrund uttalar regeringen att medborgarna måste räkna med att bära ökade bördor och att de åtgärder som vidtas måste svida i skinnet på löntagarna. För att få förståelse för en sådan politik gäller naturligtvis som en första förutsättning att regeringen själv visar ansvar vid handhavandet av rikets medel.

I en rapport från statens vattenfallsverk till regeringen lämnas uppgifter om följderna av en försening på två år resp. en avveckling av kärnkraftaggregatet Forsmark 3. En nedläggning skulle kosta 2,2 miljarder kronor och innebära förlorad sysselsättning för 6 000 personer under tre år. Ett uppskov på två år medför en merkostnad i löpande penningvärde på 1,5 miljarder kronor och en ryckighet i sysselsättningen som mot de anställda framstår som oförsvarbar.

Trots att beloppen är betydande och störningarna i sysselsättningen stora gäller beräkningarna endast *ett* aggregat. Men regeringens energipolitik har skapat osäkerhet inte bara för Forsmark 3 utan för ytterligare fem aggregat. Ägare och tillverkare av aggregaten 7-11 har inte fått några besked om dessa får tas i drift eller inte. Från regeringens sida har sagts att tillverkningen får fortsätta, men på sparlåga.

Det enda man i dag har att hålla sig till är att statsministern vidhåller att kärnkraften skall avskaffas samtidigt som byggandet av kärnkraftverk fortgår. Detta pekar mot en kapitalförstörelse av gigantiska mått utan motstycke i Sveriges historia.

Mot denna bakgrund anhåller jag om att till ekonomiministern få ställa följande frågor:

Vilka kapitalförluster måste man räkna med om aggregaten 7-11 inte får tas i drift?

Vilka ungefärliga merkostnader måste man räkna med genom att tillverkningen och byggandet av aggregaten 7-12 medvetet fördröjs?

Hur bedömer regeringen dessa förluster mot bakgrund av den allmänna ekonomiska situationen i landet?

§ 9 Meddelande om fråga

Meddelades att följande fråga framställdes

den 15 november

1977/78:143 av *Anton Fågelsbo* (c) till kommunikationsministern om rätten till pensionsrabatt hos SJ:

Enligt nu gällande föreskrift vid statens järnvägar tillämpas pensionsrabatten fr. o. m. den 1 juli 1976

för den som fyllt 65 år,

Nr 27

Tisdagen den
15 november 1977

*Meddelande om
fråga*

för den som enligt lagen om allmän försäkring uppbär förtidspension, sjukbidrag eller handikappersättning eller som åtnjuter ålderspension före fyllda 65 år,

och för den som enligt lagen om hustrutillägg och kommunalt bostadstillägg åtnjuter hustrutillägg.

Undantag från den sistnämnda regeln är dock att kvinna som åtnjuter hustrutillägg och som vid makens död inte uppnått 65 års ålder förlorar sin rätt till pensionärsrabatt. Den regeln blir vid makes död en överraskning för många.

Är kommunikationsministern villig medverka till att denna regel slopas?

§ 10 Kammaren åtskildes kl. 15.11.

In fidem

SUNE K. JOHANSSON

/Solveig Gemert